

dicatu istos equites pena pecunia, aut suspensionis, vel privationis ab officio, tamen capitali, aut corporali. Hanc limitationem tradunt Bovadilla libr. 2. polit. cap. 18. numer. 232. & cap. 19. num. 14. Pereyra decif. 58, ex num. 25. Marius Giurba consil. crimin. 96. na. 11. & 23. Villadiego in sua politica, cap. 5. §. 20. num. 112. Hevia Volano in curia philippica 3. par. §. 1. num. 13. & Carolus Tapia in constitutione de personis, num. 6. sub tit. de sarcoph. eccl. ad constitut. Neapolit. Caravita ad ritum 49. num. 15. Flavius Amendola in additione ad dec. 479. Vincentii de Franchis, ex num. 1. verum loquentes Clericis isti posteriores, & ex superioribus Giurba. Ratio est, quia Clerici etiam qui excepti sunt omnino a laica, & seculari jurisdictione, in iis causis subjacent foro seculari, etiam si non de jure, de consuetudine tamen usu recepta, & praxi observata, ut observat Bovadilla cum multis, quos refert, lib. 2. polit. cap. 18. num. 99. & Salcedo ad practicam Bernardi, cap. 61. liter. B. vers. si tamen Clericus, Pereyra ubi supra meminit Salas de legibus, disp. 14. set. 12. numer. 123. Borrellus de regis catholicis praefantia, cap. 7. 1. ex num. 34. & videtur probare textus in sacerdotibus 2. cap. Clericus in sacris 5. na Clerici, vel Monachii, facul. nego. se immiscere. Ergo simil modo religiosi militares, quorum exceptio nec tam firma, nec tam indubitate est, quam exemplo Clericorum. Et hanc plane limitationem satis indicat illud, quod cum lata esset, l. 12. tit. 16. lib. 2. ordinamenti, à Regibus catholicis, qua cavebatur ne officia ad iustitiae, vel Reipublicae administrationem pertinenter equitibus sancti Jacobi Calatravae, aut Alcantarae, postea predicta lex est coram ex l. 14. tit. 5. lib. 3. recopilat. qua illis permisum est predictis officiis fungi, ut supra notavimus num. 431. Idque non alia ratione, nisi quia introductum est, ut subjacerent ministrorum secularium syndicatu. Ferendum enim non erat, ut se dicentes exceptos à syndicato, qui publica officia exercerent. Quia ratione sanctissime statutum est de jure Neapolitanio a Carolo II. in capit. 159. & cum nihil, & à Philippo II. in pragmatica, p. legem, unica de Ecclesiastis personis, apud D. Carolini Tapia in constit. Neapolitan. lib. 1. sub titul. de Episcop. & cleric. (qua est rubric. 3.) ne Clerici officia secularia exerceant; nota videtur Tapia in constitut. Clerici, na. 5. eod. tit. Covaruvia in practic. cap. 33. num. 6. Vinc. de Franchis de his. 479. num. Mastrillus de magistratibus, lib. 2. cap. 6. qm. 1. & seqq. & num. 10.

434 Contrariam tamen sententiam huic limitationi, quinim de jure non posse in syndicatu puniri personas exceptas, seu Clericos, seu religiosos militares de delictis in officio publico commissis a judicibus secularibus, sequuntur Vinc. de Franchis, decif. 479. Caballus re solut. crimin. cent. 1. cap. 64. quos sequitur Narbona in l. 30. tit. 1. lib. 4. recop. glo. 20. numer. 34. Carolus de Tapia in d. constit. de personis, numer. 6. Covaruv. in practic. cap. 33. numer. 6. Marta de jurisdicione, part. 4. cent. 2. cap. 127. & Jul. Clar. loquens de Clericis officialibus libr. 5. sentent. §. fin. quæst. 36. numer. 25. Marius Giurba d. conf. 96. num. 22. agnoscentes tamen contrariam proximam. Quibus quidem non inepte ad sedandum scrupulum dici posset, multa in jure civili contra strictam rationem disputandi pro utilitate communis esse recepta, innumerabilibus exemplis probati, & ita vulneratis 51. ff. ad l. Aquil. magnamque esse quoad hac viam consuetudinis antiquissimæ tacito consensu superiorum scientium, & patientium approbatæ, ut insinuat Salas de legibus, disp. 14. set. 1. 2. num. 123.

435 Limita secundo predictam tertiam conclusionem, ut Confratres ordinis sancti Joannis Hierosolymitani portantes medianam circuem albam, quam vocant Tau, non gaudent privilegio fori in civilibus, aut criminalibus, isti enim censent mere secularares, & neque assistunt Conventibus, aut Hospitalibus predicti ordinis, neque sunt oblati, neque emitunt vota, & ideo tanquam non religiosi nullo fruuntur privilegio, aut exemptione ordinis. Notat Azevedus in l. 1. na. 11. titul. 14. l. 6. recop. Giurba conf. 2. Bovadilla lib. 2. polit. dicto cap. 18. num. 233. Emanuel Rodericus tom. 2. regularium, q. 62. art. 18. Villadiego in politica, dicto cap. 5. na. 115. Volano in curia philippica 3. par. §. 1. num. 13. atque hæc limitatione est conformis constitutioni Pontificia Gregorii XIII. in Bulla 67. circumscripta, tom. 2. Bullarii novi, edita 25. die Novembri anni 1580.

436 Limita tertio predictam tertiam conclusionem, ut

si eques ordinis militaris violet pragmaticas regias, & eam penitus se obstringat, possit à Judicibus secularibus puniri, & non gaudeat privilegio fori, sed subjaceat seculari jurisdictioni. Ita videtur sentire Bovadilla libr. 2. polit. cap. 19. na. 27. & ejus vestigia sequuntur Villadiego in politica, dicto cap. 5. §. 20. num. 112. Hevia Volano in curia philippica 3. par. §. 1. num. 13. & Carolus

Tapia in constitutione de personis, num. 6. sub tit. de sarcoph. eccl. ad constitut. Neapolit. Caravita ad ritum 49. num. 15. Flavius Amendola in additione ad dec. 479. Vincentii de Franchis, ex num. 1. verum loquentes Clericis isti posteriores, & ex superioribus Giurba. Ratio est, quia Clerici etiam qui excepti sunt omnino a laica, & seculari jurisdictione, in iis causis subjacent foro seculari, etiam si non de jure, de consuetudine tamen usu recepta, & praxi observata, ut observat Bovadilla cum multis, quos refert, lib. 2. polit. cap. 18. num. 99. & Salcedo ad practicam Bernardi, cap. 61. liter. B. vers. si tamen Clericus, Pereyra ubi supra meminit Salas de legibus, disp. 14. set. 12. numer. 123. Borrellus de regis catholici praefantia, cap. 7. 1. ex num. 34. & videtur probare textus in sacerdotibus 2. cap. Clericus in sacris 5. na Clerici, vel Monachii, facul. nego. se immiscere. Ergo simil modo religiosi militares, quorum exceptio nec tam firma, nec tam indubitate est, quam exemplo Clericorum. Et hanc plane limitationem satis indicat illud, quod cum lata esset, l. 12. tit. 16. lib. 2. ordinamenti, à Regibus catholicis, qua cavebatur ne officia ad iustitiae, vel Reipublicae administrationem pertinenter equitibus sancti Jacobi Calatravae, aut Alcantarae, postea predicta lex est coram ex l. 14. tit. 5. lib. 3. recopilat. qua illis permisum est predictis officiis fungi, ut supra notavimus num. 431. Idque non alia ratione, nisi quia introductum est, ut subjacerent ministrorum secularium syndicatu. Ferendum enim non erat, ut se dicentes exceptos à syndicato, qui publica officia exercerent. Quia ratione sanctissime statutum est de jure Neapolitanio a Carolo II. in capit. 159. & cum nihil, & à Philippo II. in pragmatica, p. legem, unica de Ecclesiastis personis, apud D. Carolini Tapia in constit. Neapolitan. lib. 1. sub titul. de Episcop. & cleric. (qua est rubric. 3.) ne Clerici officia secularia exerceant; nota videtur Tapia in constitut. Clerici, na. 5. eod. tit. Covaruvia in practic. cap. 33. num. 6. Vinc. de Franchis de his. 479. num. Mastrillus de magistratibus, lib. 2. cap. 6. qm. 1. & seqq. & num. 10.

437 Contrariam tamen sententiam huic limitationi, quinim de jure non posse in syndicatu puniri personas exceptas, seu Clericos, seu religiosos militares de delictis in officio publico commissis a judicibus secularibus, sequuntur Vinc. de Franchis, decif. 479. Caballus re solut. crimin. cent. 1. cap. 64. quos sequitur Narbona in l. 30. tit. 1. lib. 4. recop. glo. 20. numer. 34. Carolus de Tapia in d. constit. de personis, numer. 6. Covaruv. in practic. cap. 33. num. 6. Marta de jurisdicione, part. 4. cent. 2. cap. 127. & Jul. Clar. loquens de Clericis officialibus libr. 5. sentent. §. fin. quæst. 36. numer. 25. Marius Giurba d. conf. 96. num. 22. agnoscentes tamen contrariam proximam. Quibus quidem non inepte ad sedandum scrupulum dici posset, multa in jure civili contra strictam rationem disputandi pro utilitate communis esse recepta, innumerabilibus exemplis probati, & ita vulneratis 51. ff. ad l. Aquil. magnamque esse quoad hac viam consuetudinis antiquissimæ tacito consensu superiorum scientium, & patientium approbatæ, ut insinuat Salas de legibus, disp. 14. set. 1. 2. num. 123.

438 Limita secundo predictam tertiam conclusionem, ut Confratres ordinis sancti Joannis Hierosolymitani portantes medianam circuem albam, quam vocant Tau, non gaudent privilegio fori in civilibus, aut criminalibus, isti enim censent mere secularares, & neque assistunt Conventibus, aut Hospitalibus predicti ordinis, neque sunt oblati, neque emitunt vota, & ideo tanquam non religiosi nullo fruuntur privilegio, aut exemptione ordinis. Notat Azevedus in l. 1. na. 11. titul. 14. l. 6. recop. Giurba conf. 2. Bovadilla lib. 2. polit. dicto cap. 18. num. 233. Emanuel Rodericus tom. 2. regularium, q. 62. art. 18. Villadiego in politica, dicto cap. 5. na. 115. Volano in curia philippica 3. par. §. 1. num. 13. atque hæc limitatione accipienda sunt, & practicanda; atque ita nuper vidimus decisum in casu homicidii ejusdem magni viri, perpetrati à quodam equite ordinum militarium, & cum occisus esset Clericus, & homicida captus à Judice seculari, Clericus etiam, & suborta esset conten-

tio

si eques ordinis militaris violet pragmaticas regias, & eam penitus se obstringat, possit à Judicibus secularibus puniri, & non gaudeat privilegio fori, sed subjaceat seculari jurisdictioni. Ita videtur sentire Bovadilla libr. 2. polit. cap. 19. na. 27. & ejus vestigia sequuntur Villadiego in politica, dicto cap. 5. §. 20. num. 112. Hevia Volano in curia philippica 3. par. §. 1. num. 13. & Carolus Tapia in constitutione de personis, num. 6. sub tit. de sarcoph. eccl. ad constitut. Neapolit. Caravita ad ritum 49. num. 15. Flavius Amendola in additione ad dec. 479. Vincentii de Franchis, ex num. 1. verum loquentes Clericis isti posteriores, & ex superioribus Giurba. Ratio est, quia Clerici etiam qui excepti sunt omnino a laica, & seculari jurisdictione, in iis causis subjacent foro seculari, etiam si non de jure, de consuetudine tamen usu recepta, & praxi observata, ut observat Bovadilla cum multis, quos refert, lib. 2. polit. cap. 18. num. 99. & Salcedo ad practicam Bernardi, cap. 61. liter. B. vers. si tamen Clericus, Pereyra ubi supra meminit Salas de legibus, disp. 14. set. 12. numer. 123. Borrellus de regis catholici praefantia, cap. 7. 1. ex num. 34. & videtur probare textus in sacerdotibus 2. cap. Clericus in sacris 5. na Clerici, vel Monachii, facul. nego. se immiscere. Ergo simil modo religiosi militares, quorum exceptio nec tam firma, nec tam indubitate est, quam exemplo Clericorum. Et hanc plane limitationem satis indicat illud, quod cum lata esset, l. 12. tit. 16. lib. 2. ordinamenti, à Regibus catholicis, qua cavebatur ne officia ad iustitiae, vel Reipublicae administrationem pertinenter equitibus sancti Jacobi Calatravae, aut Alcantarae, postea predicta lex est coram ex l. 14. tit. 5. lib. 3. recopilat. qua illis permisum est predictis officiis fungi, ut supra notavimus num. 431. Idque non alia ratione, nisi quia introductum est, ut subjacerent ministrorum secularium syndicatu. Ferendum enim non erat, ut se dicentes exceptos à syndicato, qui publica officia exercerent. Quia ratione sanctissime statutum est de jure Neapolitanio a Carolo II. in capit. 159. & cum nihil, & à Philippo II. in pragmatica, p. legem, unica de Ecclesiastis personis, apud D. Carolini Tapia in constit. Neapolitan. lib. 1. sub titul. de Episcop. & cleric. (qua est rubric. 3.) ne Clerici officia secularia exerceant; nota videtur Tapia in constitut. Clerici, na. 5. eod. tit. Covaruvia in practic. cap. 33. num. 6. Vinc. de Franchis de his. 479. num. Mastrillus de magistratibus, lib. 2. cap. 6. qm. 1. & seqq. & num. 10.

439 Neque fundamenta contraria sententia ullam vim habent: nam cap. 2. de penit. & remiss. interpretandum est de foro penitentiali, ut interpretatur Innocentius ibi, & eum sequitur Abbas Panormitanus; quod si expomamus eum textum de foro exteriori, nihil probat adversus nostram sententiam, nam significat militi laico à Judice Ecclesiastico esse imponendam penitentiam privationis militia, si Clericum occiderit: denotans laicum subjacere ob sacrilegium Judice Ecclesiastico, ut ibidem Innocentius, & Panormitanus adnotarunt, & observat Salcedo ad practicam criminalis Bernardi, o. 87. lit. B. vers. sed utrum laicus. Ex eo vero non inferatur Clericus occidentem alium Clericum, ita privati privilegio fori, ut subiectus maneat seculari jurisdictioni. Longe enim aliter res habet, & restatur consuta praxis, juxta quam Clericus de Clerici homicidio ab Ecclesiastico Judice judicatur, & punitur, ut tradit Bernardus Diaz in sua practica, cap. 96. parricida, num. 2.

SUMMA SECTIONIS QUARTÆ.

440 Miles gaudent privilegio fori tam in civilibus, quam in criminalibus.

441 Delicta militum quanam sint communia, que militaria, & quid de utriusque dicendum sit, attentione jure communi.

442 Ex Regis rescriptis hodie receptum est, ut Judices militum cognoscant de omnium militum delictis, & commemoretur pragmat. 16. de militib. Comitis de Lemos.

443 Miles non potest foro suo renunciare.

444 Contraria sententia, que tamen rejicitur, & numer. 466.

445 Antiquo jure Romanorum exercituum Duces poterant in castris supplicium, etiam capitale sumere de militibus, quod Imperatorum tempore limitatum est Tribunis, alijisque Ducibus inferioribus vita, & necis potestas permissa non est, sed tantum levis coertia.

446 Qui non sunt relati in numeros militum, seu matriculam, & attu non militant, non gaudent privilegio fori.

447 Qui militiam depositit, si conveniat super causis publicis, quas exercit, dum militabat, aut ratiocinii militaribus gaudet militari foro.

448 Judicio semel capto apud Judicem militarem mortuo reo, aut deposita militia ibi finiri debet.

449 Miles negotiator non obstante fori privilegio convenit coram Judice negotiationis, quam exercet, etiam si negotiatio finita sit, & n. 472.

450 Effectus miles post citationem non potest declinare forum paganorum.

451 Forum superveniens non potest militi prevento, etiam in civilibus, neque in criminalibus.

452 Expenditus pro contraria sententia textus in l. qui cum uno §. reus, ff. de re militari.

453 Rejicitur, & solvit difficultas ex predicto textu duabus modis, & num. 477.

454 Miles falsum deponens apud Judicem paganorum fori privilegio non gaudet.

SECTIO QUARTA.

De foro Militum.

455 Quarta conclusio, Milites gaudent privilegio fori, tam in civilibus, quam in criminalibus, ut non possint conveniri, ni coram Magistris militum, & Praefectis, & Ducibus suis, aut Auditoribus exercitus designatis, ad quos remitti debent: à quibus apud nos Hispanos ad supremum belli consilium interponuntur appellations, & Bovadilla, & Franchis, d. dec. 88. n. 2.

Hac ita antiquo jure communi, & Castellano observabantur, verum postea ad istas ambiguitates, & ambages, Judicumque ordinariorum cum militibus controversias, & contentiones tollendas, cautum est Regio decreto,

creto, & rescriptis, ut de omnibus universum militum causis nulla dempta Duces, & Praefecti, Judicesque militares privative cognoscant, inhibeanturque ab eis Judices ordinarii paganorum: quod ita ex facto servatur. Meminit Azavedus in l. 1. nu. 70. in fine, tit. 16. l. 8. recopiar. Bovadilla l. 4. polit. dicto cap. 2. num. 68. Julius Clarius l. 5. sentent. §. fin. 35. Caballus dict. casu 294. num. 389. Mastrillus de magistratibus, l. 5. dicto cap. 16. num. 19. Tametsi in Regno Neapolitano adhuc servetur jus commune, ut milites non remittantur ad Auditorium generali militum nisi in delictis militariis, ut observat Vincentius de Franchis dicta decisi. 88. & Mastrillus dicto cap. 16. num. 21. Verum post hac scripta inveni apud D. Regentem Carolum Tapiam de jure Regni Neapolitanii, lib. 3. rubric. 6. ubi de crimin. agi oport. in pragmat. 1. nu. 45. immutatum esse jus antiquum Neapolitani servari solum ex ordinatione Comitis de Lemos, qua cautum est, ut de omni universum militaria crimine cognoscatur Auditor generalis exercitus, ubi meminit decisionis praedictae 88. Vincentii de Franchis, est autem pragmat. 16. de militibus; in qua tamen excepta sunt causa civiles, quodasque milites in Regno Neapolitano Judicibus ordinariis subjiciuntur, ut constat ex dicta pragmatice cap. 1. Milites inquam, tum cataphracti, tum alii equites ordinarii equitatus Regni Neapolitanii, nam ceteri milites pedes Hispani manent exempti tam in civilibus, quam in criminalibus, & mixtis causis à jurisdictione ordinaria, ut constat ex initio praedictae pragmatice; quod ita vidi servari in Sacro Regio Consilio, & observant collegaz, & socii nostri doctissimi Matthaeus Patinus in pragmat. 15. ex num. 17. & Scipio Rovitus in pragmatice. 16. ex num. 12. de militibus.

463 Amplia primo praedictam quarram conclusionem, ut miles non possit huic fori privilegio renunciare, subjeceretur se Judici pagano ob generalem regulam textus in c. si diligenter, de foro competenti. Beneficiis enim, & privilegiis, qua personalia non sunt, sed toti alicui ordinis, aut collegio indulta renunciari non posset, sed quod aliqui singulis: iuri enim publico pactis privatorum non derogatur, l. jus publicum 38. ff. de pab. & eo loco notant Doctores omnes, ob eandem rationem non possunt Clerici fori privilegio renunciare, Farinacius cum plurimis, quos allegat in praxi crimin. q. 8. n. 10. & nos diximus supra n. 403, neque item Doctores sui privilegiis, idem Farinacius in praxi, q. 27. n. 84. neque religiosi militares, ut diximus supra n. 452, ob eam igit rationem, neque milites suis privilegiis, & foro renunciare poterunt. Ita sentiunt Cavaleanus de tute, & curatore, nu. 318. & 323. Caballus qui optimè confirmat, loquens in specie de foro militum, cent. 3. cap. 225. per torum, & dicto casu 294. n. 55. Paschalis de patria potestate, par. 3. cap. 3. n. 27.

465 Contraria sententiam huic ampliationi, quinimo milites posse fori privilegio renunciare, sequutus est Ryala de jure belli, l. 3. dicto cap. 8. n. 3. Rovitus in pragmat. 16. num. 44. de militibus, Claudius Cicerone de jure militum, l. 2. cap. 6. post medium, motu ex textu in l. se quis in conscribendo 29. C. de pab. juncta Glosa ibi; verb. militia.

466 Sed non est recendendum à praedicta ampliatione, nam ad textum in d. leg. se quis in conscribendo. Respondeatur illum lequi de privilegiis personali, cui persona upopte in suum favorem induxit renunciare potest, ex regula generali juris antiqui. quam illa lex refert, videlicet: omnes sententiam habent iis, qua pro se introducta sunt, renunciare. Eo enim loco nomen militia, quo Justinianus utitur, non pro publica militia armata, quæ bellum causa suscepitur, accipiendo est, sed pro dignitate aliqua, vel officio, militia, videlicet, palatina, seu civilis, quemadmodum idem nomen usurpavit idem Justinianus in l. illud, 20. in princip. C. de collationibus, idque ex eo coniunctus; quoniam in d. l. se quis in conscribendo, nomen militia conjunxit cum nomine dignitatis, equiparans dignitatem cum militia, & quasi idem utroque nomine significans; quod vero ille militiam dixit in d. l. illud, appellavit dignitatem, Ulpianus in l. 1. sed an id, ff. de collatione, in quam rem legi possunt quæ eleganter concessit Jacobus Revardus l. 3. consuestanorum, cap. 3. & Calvinus in lexico, verb. militia, Alciatus l. 1. prætermisso, verb. militia. Ea vero privilegia, que toti alicui ordinis induulta sunt ob publicani utilitatem, non possunt ob pacta singulorum tolli: ejusmodi autem est privilegium fori ordinis militarii indultum, ne milites à signis suis, & causa publi-

ca, cui inserviant, litium suorum ratione avocarentur dum ad extranea tribunalia trahuntur. Et quando quis possit, vel non possit juribus suis renunciare, eleganter prosequitur Marianus Socinus in d. c. si diligenter, ex num. 12. Riccius collect. 153. præter Angel. Aret. quem retulimus supra, num. 452.

Amplia secundo praedictam quartam conclusionem, ut tanta fuerit militarium Judicum potestas in milites, ut quamvis iure Romano ex lege Valeria, & lego Portia, quarum memini Titus Livius decad. 1. lib. 2. & lib. 10. ante medium, Salustius in Catilinam, in oratione Caii Ca- jaris, Cicero in oratione pro Cajo Rabirio perduellionis reo, Valerius Maximus l. 4. c. 1. exemplo 1. ex Romanis, Calvinus de legibus Romanis, in enumeratione earum alphabeticā se- rie, Manutius, & alii, prohibuit esset Confidibus, ne in capitvus Romani provocantis injussu populi animadvertere possent, solumque illis esset permisum, ut coer- cere possent, & in vincula publica duci juventur, l. 2. §. ex actis, ff. de orig. jur. in castris tamen ius habebant tam Consules, quam Praetores, & alii exercituū Duces arbitriatu suo supplicium sumere. Exempla referunt Livius decad. 1. lib. 2. & 4. in Dictatore, Magistratu militari, in maxima Reipublica angustia creari solito: (a quo provoca- tio non erat) ut tradunt Fenestella de magistratibus Ro- manorum, cap. 8. Pomponius Latus cap. de Dictatore, Claudius Prevotius commentario de magistratibus Romanorum, c. 8. Calvinus de magistratibus Romanis, tit. dicta, Petrus Gregorius in synagm. jur. l. 47. cap. 17. num. 8.) & eadem decade, lib. 8. circa principium, in Consule Manlio Torquato, qui filium Titum Manlium capite damnavit quod sperto Consulū decreto contra militarem disciplinam singulari duello cum hoste congressus eum devicit; & Valerius Maximus l. 2. cap. 7. exemplo 6. ex Ro- manis sumi etiam possunt ex Cicerone philippica 3. & adnotatis a Celio Rodriguez lettionum antiquarum, libr. 10. cap. 5. Alexandr. ab Alexandr. genialium dierum, l. 2. cap. 13. & l. 3. cap. 5. Rosino antiquit. Roman. libr. 10. cap. 25. idque videtur probare textus in l. de militibus 9. de cussis. & exhib. reor. quam tamen potestatem ibi Ju- risconsultus ad milites caligatos restrinxisse videtur, qui erant viliiores, & obsecuti, Authene, quib. mod. natur. filii eff. legitim. cap. 4. §. quibusquis. Ex quo inferri videtur non potuisse in alios animadvertisse incurrsum Principi, id tamen sub Imperatoribus videretur fuisse introductum; antiquiori enim iure sub Consulibus aliud erat ius, ut dictum est; vita autem necisque potestas in milites tribunis, aliisque ducibus inferioribus permissa non era, sed tantum levis coercito, quod significat textus in l. officium 12. §. officium tribunorum, ff. de re milit. de cussis. & exhib. reor. ut quod negotiator non obtemperat, ut quod negotiator interdicta est militibus, ut in rubr. C. negotiatores ut militent, lib. 22. quod ex D. Ambrosio obseruat Jacobus Revardus consuestanorum, lib. 1. cap. 23. & Rodriguez, ita interpretatus l. unic. Cod. in quib. caus. milit. fori prescript. ut non poss. de annuis redditibus, l. 3. q. 1. nu. 3. & negotiatores privilegiis militum non gaudent, ut observat Ripa in l. centurio 15. n. 9. ff. de vulg. & pup. subst. & statuit apud Neapolitanos prag- mat. lib. 4. cap. 22. num. 8.

467 Sublimata secundo primam limitationem, ut si tamen quis actu non militet, sed militia cingulum deponeret, nihilominus gaudeat foro militari, & subicit Judicibus militariibus, & non alii, si conveniatur super causas publicis, quas dum militaret, exercuit, & super ratioincis militariis, l. 2. C. ubi de rationibus tam public. quam privat. Paul. Castrensi in l. 1. n. 2. & 3. C. eodem titulo, Crotius in repet. l. nemo potest, n. 84. ff. de legat. 1. Franchis dec. 417. num. 9. Marian. Socin. in rubr. de foro competenti, n. 7. vers. quadragesimo secundo, idem Paulus in l. periniquum, ultim. 1. & 2. C. de jurisdict. omn. jud. 1. n. 3. ff. de pennis. Hanc ampliationem tradit tametsi in genere loquens Barbosa in d. l. si quis posteaquam, n. 162. & 163. ff. de judicis, pro quo facit doctrina Vincentii de Franchis dict. dec. 417. n. 3. & 4.

Contraria tamen sententiam huic ampliationi, quinimo non obstante preventione Judicis pagani in causis criminalibus, posse militem effectum post delictum, & preventionem, & debere conveniri coram Judice militari, utpote gaudentem fori privilegio, & remittendum esse à Judice preventiente ad Judicem militarem, videtur aperte probare textus expressus in l. qui cum uno 4. §. reus, ff. de re militar. & eo permoti eam sententiam sequuntur sunt Hippolytus de Marsiliis in rubrica, ff. de fidei suffitoribus, question. 12. num. 136. Ayala de jure belli, lib. 3. dicto cap. 8. num. 6. Decianus tractat. crim. lib. 4. cap. 24. numer. 2. vers. idem, Caballus 7. foli. criminal. centur. 2. cap. 147. ex n. 1. qui tamen ibidem nu. 12. contrariam sententiam agnoscit in punto juris veriorem, item dict. cas. 294. nu. 260. Ayala se subscribens.

Nihilominus non est recendendum à praedicta ampliatione, quæ verior est, & communior, magisque conformis doctrinæ Doctorum in illa vulgari questione, cui nam Judici subjiciatur, & à quo judicari debeat, qui post delictum, & accusationem effectus est clericus, quam tetragonus supra n. 447. ubi multos Doctores ea tractantes retulimus. Neq. obstat text. in d. l. qui cum uno 4. §. reus, quoniam rejecta solutione Glosa penul. in d. l. si quis posteaquam, utpote incepta, & plane divinatoria, respondetur primo, Judicem qui prevente, procedens contra reum effectum militem, post preventionem non impediri, quoniamus judicium captum prosequatur, & finiat prolati definitiva sententia; neque ante debere reum ad Judicem militarem remitti, neque id eo textu significari. Pronunciata vero definitiva exequitionem ejus pertinere ad Judicem militarem, sub cuius jurisdictione reus incepto jam judicio esse capitur, & ad effectum exequitionis ad eum remitti reum debere, quod ille textus docet, quemadmodum superius n. 462. dicebamus fieri debere, juxta ius commune, & regium partitarum, cum agitur de delictis militum communibus, mediocribus, vel levibus apud Judices paganos: hoc autem non pugnat cum d. l. si quis posteaquam, & ampliatione praedicta. Ita responderet ad eum textum Angelus in d. l. si quis posteaquam n. 4.

Secundo, & melius responderet, in dict. 4. §. reus pre- 477 supponi reum criminis postquam in ius vocatus est, efficiatur miles quoad captum item, quasi preventus non posse se tueri privilegio fori, quo judicium captum declinet, si quis posteaquam 7. ff. de judicis, & ibi Doctores post Glosam l. 12. tit. 7. par. 3. ibi enim judicium finem accipere debet, ubi captum est, leg. ubi acceptum 30. ff. de judicis, l. cum quedam puerilla 19. ff. de jurisdictione omn. judic. Ayala de jure belli, l. 3. dict. cap. 8. nu. 4. Caballus dict. cas. 294. n. 256. Barbosa in dict. l. si quis posteaquam, ex n. 110. Marianus Socinus in cap. propositi, nu. 27. & 28. de foro competenti, ubi late agit de preventione jurisdictionis, & ejus effectibus.

474 Amplia praedictam tertiam limitationem, ut non so- lum procedat in causis civilibus militum, sed etiam in criminalibus, videlicet, ut quemadmodum in causis ci- vilibus militi prevento non prodest privilegium militis superveniens, quo forum, quod fortius est ante ipsum, & in quo est preventus, declinet, aut mutet, convenire posse coram Magistro militum: ita neque profitetur in criminalibus: atque ideo qui ante militiam deliquerat, accusatusque est de criminis apud Judicem paganum, vel

de crimin. agi oport. pragmat. 1. n. 47. facit Vincentius de Franchis dec. 417. num. 4. & dec. 481. Giurba conf. 59. nu- mer. 77. qui alios adducit pro eadem limitatione, Ponte de potestat. Prore. tit. 7. §. 7. ex n. 34. Pratis de interpret. ultim. voluntat. l. 3. interpret. 2. dubitat. 1. solut. 8. nu. 5. idem plane significat textus in d. l. de jure belli 3. in princip. ff. de re milit. ubi miles in desertione agens, ac per conse- quens desinat actu militare pro delicto in desertione commisso punitur à Judice pagano, quasi amissi privilegiato militum foro. In quem sensum accipitur ille tex- tus ab Ayala de jure belli, l. 3. dicto cap. 8. n. 2. & plane videtur probare l. 2. C. quando liceat unicus sine iud. se vindic.

475 Sublimata primo praedictem primam limitationem, ut tamen quis actu non militet, sed militia cingulum deponeret, nihilominus gaudeat foro militari, & subicit Judicibus militariibus, & non alii, si conveniatur super causas publicis, quas dum militaret, exercuit, & super ratioincis militariis, l. 2. C. ubi de rationibus tam public. quam privat. Paul. Castrensi in l. 1. n. 2. & 3. C. eodem titulo, Crotius in repet. l. nemo potest, n. 84. ff. de legat. 1. Franchis dec. 417. num. 9. Marian. Socin. in rubr. de foro competenti, n. 7. vers. quadragesimo secundo, idem Paulus in l. periniquum, ultim. 1. & 2. C. de jurisdict. omn. jud. 1. n. 3. ff. de pennis. Hanc ampliationem tradit tametsi in genere loquens Barbosa in d. l. si quis posteaquam, n. 162. & 163. ff. de judicis, pro quo facit doctrina Vincentii de Franchis dict. dec. 417. n. 3. & 4.

Contraria tamen sententiam huic ampliationi, quinimo non obstante preventione Judicis pagani in causis criminalibus, posse militem effectum post delictum, & preventionem, & debere conveniri coram Judice militari, utpote gaudentem fori privilegio, & remittendum esse à Judice preventiente ad Judicem militarem, videtur aperte probare textus expressus in l. qui cum uno 4. §. reus, ff. de re militar. & eo permoti eam sententiam sequuntur sunt Hippolytus de Marsiliis in rubrica, ff. de fidei suffitoribus, question. 12. num. 136. Ayala de jure belli, lib. 3. dicto cap. 8. num. 6. Decianus tractat. crim. lib. 4. cap. 24. numer. 2. vers. idem, Caballus 7. foli. criminal. centur. 2. cap. 147. ex n. 1. qui tamen ibidem nu. 12. contrariam sententiam agnoscit in punto juris veriorem, item dict. cas. 294. nu. 260. Ayala se subscribens.

Nihilominus non est recendendum à praedicta ampliatione, quæ verior est, & communior, magisque conformis doctrinæ Doctorum in illa vulgari questione, cui nam Judici subjiciatur, & à quo judicari debeat, qui post delictum, & accusationem effectus est clericus, quam tetragonus supra n. 447. ubi multos Doctores ea tractantes retulimus. Neq. obstat text. in d. l. qui cum uno 4. §. reus, quoniam rejecta solutione Glosa penul. in d. l. si quis posteaquam, utpote incepta, & plane divinatoria, respondetur primo, Judicem qui prevente, procedens contra reum effectum militem, post preventionem non impediri, quoniamus judicium captum prosequatur, & finiat prolati definitiva sententia; neque ante debere reum ad Judicem militarem remitti, neque id eo textu significari. Pronunciata vero definitiva exequitionem ejus pertinere ad Judicem militarem, sub cuius jurisdictione reus incepto jam judicio esse capitur, & ad effectum exequitionis ad eum remitti reum debere, quod ille textus docet, quemadmodum superius n. 462. dicebamus fieri debere, juxta ius commune, & regium partitarum, cum agitur de delictis militum communibus, mediocribus, vel levibus apud Judices paganos: hoc autem non pugnat cum d. l. si quis posteaquam, & ampliatione praedicta. Ita responderet ad eum textum Angelus in d. l. si quis posteaquam n. 4.

Secundo, & melius responderet, in dict. 4. §. reus pre- 477 supponi reum criminis postquam in ius vocatus est, efficiatur miles quoad captum item, quasi preventus non posse se tueri privilegio fori, quo judicium captum declinet, si quis posteaquam 7. ff. de judicis, & ibi Doctores post Glosam l. 12. tit. 7. par. 3. ibi enim judicium finem accipere debet, ubi captum est, leg. ubi acceptum 30. ff. de judicis, l. cum quedam puerilla 19. ff. de jurisdictione omn. judic. Ayala de jure belli, l. 3. dict. cap. 8. nu. 4. Caballus dict. cas. 294. n. 256. Barbosa in dict. l. si quis posteaquam, ex n. 110. Marianus Socinus in cap. propositi, nu. 27. & 28. de foro competenti, ubi late agit de preventione jurisdictionis, & ejus effectibus.

474 Amplia praedictam tertiam limitationem, ut non so- lum procedat in causis civilibus militum, sed etiam in criminalibus, videlicet, ut quemadmodum in causis ci- vilibus militi prevento non prodest privilegium militis superveniens, quo forum, quod fortius est ante ipsum, & in quo est preventus, declinet, aut mutet, convenire posse coram Magistro militum: ita neque profitetur in criminalibus: atque ideo qui ante militiam deliquerat, accusatusque est de criminis apud Judicem paganum, vel